

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพิษตกค้าง
(Codex Committee on Pesticide Residues: CCPR) ครั้งที่ ๔๘
ณ นครฉงชิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๒๕-๓๐ เมษายน ๒๕๕๙

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพิษตกค้าง ครั้งที่ ๔๘ มีผู้เข้าประชุม ๒๕๑ คน จากประเทศสมาชิก ๔๙ ประเทศ สหภาพยุโรป และองค์การระหว่างประเทศ ๙ องค์การ โดยมี Professor Qiao Xiongwu จากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประธาน สรุปผลการประชุมที่สำคัญได้ดังนี้

๑. ที่ประชุมพิจารณากำหนดเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง และยกเลิกค่า MRL แล้วมีมติดังนี้

๑.๑ เห็นชอบค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limits; MRL) ที่จะเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ (Codex Alimentarius Commission; CAC) ครั้งที่ ๓๙ (เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙) พิจารณารับรองเพื่อประกาศใช้ ทั้งหมด ๓๘๒ ค่า โดยครอบคลุมวัตถุอันตรายทางการเกษตร (pesticide) จำนวน ๓๐ ชนิด ทั้งนี้มีค่า MRL ๔ ค่า ที่กำหนดโดยใช้ข้อมูลการศึกษาปริมาณการตกค้างจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำ (supervised residue trials) ของประเทศไทย คือ Abamectin ในพริกและพริกแห้ง Imidacloprid และ Lambda cyhalothrin ในกะเพรา/โหระพาที่ 0.005, 0.5, 20 และ 0.7 mg/kg ตามลำดับ

๑.๒ เห็นชอบค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Extraneous Maximum Residue Limits; EMRL) สำหรับ Lindane ในสินค้าเกษตรต่างๆ รวม ๑๑ ค่า ซึ่งจะเสนอให้ CAC ครั้งที่ ๓๙ (เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙) พิจารณารับรองเพื่อประกาศใช้ต่อไป

๑.๓ เสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ยกเลิกค่า MRL ของ pesticide ๒๔ ชนิด รวมค่า MRL ๑๕๕ ค่า โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุเนื่องมาจากกำหนดค่า MRLs ใหม่ และบริษัทผู้ผลิตวัตถุอันตรายทางการเกษตร/ประเทศสมาชิกไม่สนับสนุนข้อมูลเพื่อทำการประเมิน

๑.๔ เห็นชอบให้คงค่า MRL ของ pesticide จำนวน ๑๗ ชนิด ค่า MRL ๖๖ ค่าในขั้นที่ ๔ และ ๗ ทั้งนี้เนื่องจากต้องรอข้อมูลด้านพิษวิทยา และ ข้อมูลการศึกษาปริมาณสารพิษตกค้าง ที่ต้องทำการศึกษาและจัดส่งให้คณะผู้เชี่ยวชาญด้านสารพิษตกค้าง (Joint FAO/WHO Meeting on Pesticide Residues; JMPR) ประเมิน รวมทั้งรอข้อมูลผลการประเมินจาก JMPR เพิ่มเติมในวัตถุอันตรายทางการเกษตร/สินค้าเกษตรบางชนิดที่เกี่ยวข้อง

๒. ที่ประชุมเห็นชอบแผนการประเมินข้อมูลเพื่อกำหนด Codex MRL ระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ซึ่งประเทศไทยต้องจัดส่งข้อมูลการศึกษาปริมาณการตกค้างจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำเสนอ JMPR เพื่อประเมินกำหนดค่า Codex MRLs โดยมีแผนในการจัดส่งข้อมูลสารพิษตกค้าง ดังนี้

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ Spinetoram ในลิ้นจี่และมะม่วง และ Carbendazim ในมะม่วง เพื่อประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ Metalaxyl ในสับปะรด เพื่อประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้รายการวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ JMPR จะทำการพิจารณานั้น มีปริมาณมากเกินไป กำลังของผู้ประเมิน ที่ประชุมจึงเห็นควรให้จัดตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Working Group; e-WG) โดยมีประเทศออสเตรเลียเป็นประธาน และประเทศเยอรมันเป็นประธานร่วม เพื่อจัดลำดับและความพร้อมในการจัดส่งข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ประเทศสมาชิก/บริษัทจัดส่งข้อมูลเบื้องต้น เพื่อยืนยันความพร้อมภายในสิ้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้ และคณะทำงานจะนำข้อมูลไปจัดลำดับรายการแผนการประเมินต่อไป

๓. ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอการปรับปรุงการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรที่เป็นอาหารและอาหารสัตว์และรายชื่อสินค้าเกษตรด้านพืชต่างๆ แล้ว มีมติดังนี้

๓.๑ เห็นชอบกับการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรกลุ่มที่ ๑๑ ผักบริโภคผลตระกูลแตง (Fruiting vegetables, Cucurbits) กลุ่มที่ ๑๔ ถั่วฝักสด (Legume vegetables) และกลุ่มที่ ๑๕ ถั่วเมล็ดแห้ง (Pulses) โดยได้พิจารณาเอกสาร Discussion paper ที่ประเทศไทยจัดทำเพื่อหาแนวทางการปรับค่า MRLs ของถั่วที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna* spp. (เช่น ถั่วฝักยาว) ทั้งที่เป็นฝักสด (กลุ่มที่ ๑๔) และเมล็ดแห้ง (กลุ่มที่ ๑๕) ตามระบบการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรที่แก้ไขใหม่และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และเห็นชอบกับข้อเสนอขอประเทศไทยในการนำข้อมูลการทดลองของถั่วสกุล *Phaseolus* spp. มาใช้เพื่อกำหนดค่า Codex MRLs ของถั่วสกุล *Vigna* spp. ในอนาคต ทั้งนี้ในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน ที่ประชุมเห็นควรให้ใช้ค่า Codex MRLs เดิมที่ใช้กับถั่วสกุล *Vigna* spp. ก่อนเพื่อป้องกันผลกระทบด้านการค้าระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามที่ประชุมยังไม่เสนอให้ CAC พิจารณาให้การรับรองในปีนี้ แต่จะนำร่างการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรสำหรับกลุ่มผักทั้งหมด พิจารณาภาพรวมในการประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ และก่อนที่จะนำเสนอให้ CAC พิจารณารับรองเพื่อประกาศใช้ต่อไป

๓.๒ ไม่สามารถหาข้อยุติในการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรกลุ่มที่ ๒๐ ธัญพืช (cereal) กลุ่มที่ ๒๑ พืชตระกูลหญ้าที่ใช้ผลิตน้ำตาล (Grasses for Sugar or Syrup production) กลุ่มที่ ๒๔ เมล็ดที่ใช้ผลิตเครื่องดื่มและขนมหวาน (Seeds for Beverages and sweets) โดย

- กลุ่ม ๒๐ ที่ประชุมไม่สามารถหาข้อยุติได้ว่าควรกำหนดข้าวโพดหวานและข้าวโพดฝักอ่อนเป็นรหัสแยกหรือไม่

- กลุ่ม ๒๑ และ กลุ่ม ๒๔ ประเทศสมาชิกขอเพิ่มสินค้าเกษตรหลายๆ ชนิดในกลุ่มดังกล่าว แต่มีลักษณะสรีระและการใช้วัตถุดิบตรงรายการเกษตรที่แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่มีอยู่เดิมใน ๒ กลุ่มนี้ ที่ประชุมไม่สามารถหาข้อยุติได้ว่า ควรขยายขอบข่ายของกลุ่มทั้ง ๒ กลุ่มนี้หรือไม่

ที่ประชุมจึงยังคงค้างร่างการจัดกลุ่มสินค้าเกษตรทั้ง ๓ กลุ่มนี้ และจึงเห็นควรให้จัดตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (electronic Working Group; e-WG) โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประธาน และประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นประธานร่วม เพื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ ที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ และนำเสนอให้ที่ประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ (ปี ๒๕๖๐) พิจารณาต่อไป

๓.๓ เห็นชอบการคัดเลือกสินค้าตัวแทนในกลุ่มที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๑๔ และ กลุ่มที่ ๑๕ ในตารางที่ ๒ ตัวอย่างสินค้าตัวแทนของกลุ่มผัก (Table ๒ - Examples of selection of representative commodities (vegetable commodity groups)).ที่จะใช้ในการกำหนดค่า MRL แบบกลุ่มหลัก (group MRL) และค่า MRL สำหรับกลุ่มย่อย (subgroup MRL) ทั้งนี้ให้นำตารางที่ ๒ นี้กลับมาพิจารณาในภาพรวมอีกครั้งในการประชุม CCPR ครึ่งหน้า ก่อนที่จะเสนอให้ CAC ให้การรับรองในปี ๒๕๖๐ นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นควรให้คณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประธาน และประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นประธานร่วมจัดทำตารางที่ ๓ ตัวอย่างพืชตัวแทนของกลุ่มพืชตระกูลหญ้าที่จะใช้ในการกำหนดค่ากลุ่ม MRL และเวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณา และนำเสนอให้ที่ประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ พิจารณาอีกครั้ง

๔. ที่ประชุมเห็นชอบร่างเอกสาร Guidelines on Performance Criteria for Methods of Analysis for the Determination of Pesticide Residues ในเบื้องต้น และให้เวียนให้ประเทศสมาชิกให้ความเห็นอีกครั้ง เนื่องจากมีการแก้ไขเนื้อหาหลักๆ หลายประเด็น เช่น จำนวนตัวอย่างน้อยที่สุดที่ใช้ในการทำกราฟมาตรฐาน (standard curve) และเสนอให้ที่ประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ (ปี ๒๕๖๐) พิจารณาอีกครั้ง

๕. ที่ประชุมเห็นชอบกับข้อเสนอของสหภาพยุโรปและออสเตรเลีย ในการพิจารณาทบทวน สูตรคำนวณที่ใช้ในการประเมินการได้รับสัมผัสแบบเฉียบพลัน (International Estimated Short-term Intake; IESTI) อย่างไรก็ตามการพิจารณาดังกล่าวเป็นขอบข่ายงานของ JMPR ที่เป็นผู้ประเมินความเสี่ยง แต่ที่ประชุมเห็นควรให้พิจารณาผลประโยชน์และความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขสูตรคำนวณ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการจัดการความเสี่ยง การสื่อสารความเสี่ยง การปกป้องผู้บริโภคและการค้าระหว่างประเทศ ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายงานของ CCPR จึงเห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีสหภาพยุโรปเป็นประธาน และประเทศออสเตรเลียเป็นประธานร่วม เพื่อพิจารณาและนำเสนอผลที่ได้ให้ที่ประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐) พิจารณาต่อไป

๖. การประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๙ กำหนดจัด ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๖๐